

Veřejný statek

Obecně se používají dvě definice veřejných statků:

První čistě ekonomická určuje veřejné statky na základě dvou jejich vnitřních charakteristik

- i) Neexistuje rivalita ve spotřebě (např. spotřebitelé užívající si krásy krajiny si nikterak nekonkurují; spotřeba jednoho neomezí spotřebu druhého.
- ii) Náklady na omezení možnosti užívání přínosu (nákladu) statku nějakou osobou nebo subjektem jsou natolik vysoké, že tato možnost nemůže být vyloučena/zamezena.

Pokud je porušena jen jedna z podmínek, pak mluvíme o neúplných veřejných statcích. Na každý pád každá z těchto podmínek snižuje motivaci k poskytování veřejných statků a omezuje fungování trhu.

Druhá společensko-politická definice chápe veřejný statek jako něco, co referuje ke společenskému zájmu nebo společenskému prospěchu pocházejícímu z určitého majetku, stavu věcí nebo služby (např. půdy, stavu přírody, ekosystémové služby) a vyžaduje/zaslouhuje tak veřejnou intervenci.

Národní workshop se soustředí na druhou definici a s pomocí národních a lokálních aktérů rozkryje, které veřejné statky v pozitivním i negativním smyslu se na území Českolipska a Děčínska nacházejí, případně jsou deficitní.

Chytré poskytování veřejných statků zemědělstvím a lesnictvím v EU
Projekt rámcového programu EU Horizont 2020
2015-2018

Cíle projektu

Obecným cílem projektu je poskytnout koncepční základnu a empirickou evidenci a doporučit nástroje pro podporu chytré produkce veřejných statků ze zemědělských a lesnických ekosystémů v Evropské Unii v kontextu kompromisů a konfliktů vyplývajících z očekávané intenzifikace zemědělství a lesnictví. Tento obecný cíl je naplňován pěti dílčími cíli projektu

1. Uchopit pojem veřejných statků a operacionalizovat ho na základě integrace vědeckých poznatků a praktických zkušeností při současném zapojení odpovídajících aktérů z řad zemědělských a lesnických podnikatelů, veřejné správy, vědy a výzkumu a občanské společnosti
2. Udělat inventuru takovýchto veřejných statků a zmapovat bariery a podmínky pro jejich produkci a poskytování.
3. Vyvinout a testovat zlepšenou metodiku pro hodnocení přínosů a nákladů veřejných statků v kontextu podpůrných opatření a pobídek soukromému sektoru veřejné statky produkovat.
4. Navrhnout zlepšený mechanismus řízení poskytování veřejných statků
5. Diskutovat návrhy zlepšení konceptu, politických nástrojů a opatření a mechanismu řízení s aktéry různými komunikačními kanály tak, aby bylo zahrnutí aktérů co nejširší a současně účinné.

<http://www.provide-project.eu/>

Hlavní rysy projektu

- Široká škála veřejných statků
- Víceúrovňový rámec (globální, evropský, národní a regionální)
- Případové studie ve 13 zemích EU s důrazem na jejich přenositelnost na jiné regiony
- Uvažování jak o zemědělství, tak o lesnictví jako o klíčových uživateli půdy
- Důraz na inovativní a tržně založené mechanismy
- Silné zapojení aktérů

Očekávané výstupy

- Revidovaná koncepce veřejných statků na základě diskuse s experty, praktiky a občany.
- Operativní rámec pro chytré poskytování veřejných statků ze zemědělství a lesnictví
- Nástroje zahrnující výběr možností, hodnocení přínosů a nákladů a hodnocení implementace politik (opatření).
- Znalostní databáze o veřejných statcích v zemědělství a lesnictví vytvořená komunitou výzkumníků a praktiků

Národní workshop k veřejným statkům ze zemědělství i lesnictví -1

Cíle pracovní dílny s národními a lokálními aktéry je definovat veřejné statky a nežádoucí veřejné statky v zemědělství a lesnictví, vybrat takové, které jsou relevantní případovým regionům Českolipska a Děčínska a alokovat ty nejvýznamnější nebo vytvářející závažné konflikty na mapě a ve výrobním, přírodním a společenském kontextu.

Vybrané z nich budou v následujících krocích projektu předmětem bližšího zkoumání z hlediska jejich poskytování (rozsahu, množství, kvality), oceňování a organizace/ řídicí struktury jejich produkce a směny.

Formátem národního workshopu je práce ve dvou skupinách pestré skladby aktérů: řízené diskuse moderátory, zaznamenávání nápadů, jejich třídění a zakreslování do map.